

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Finanční nástroje pro podporu soužití chovatelů hospodářských zvířat s vlkem obecným

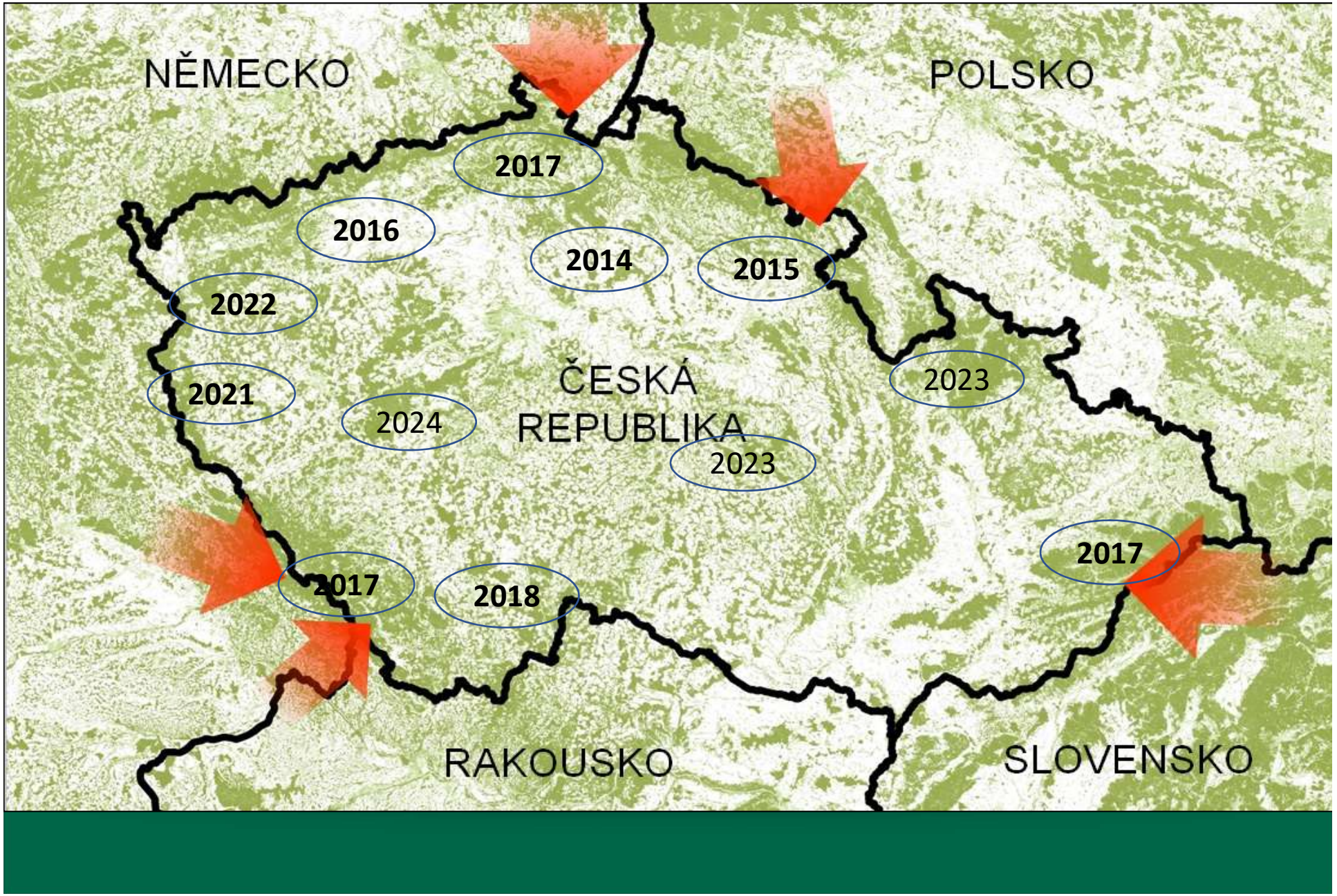

Jindřiška Jelínková a kol.

odbor druhové ochrany

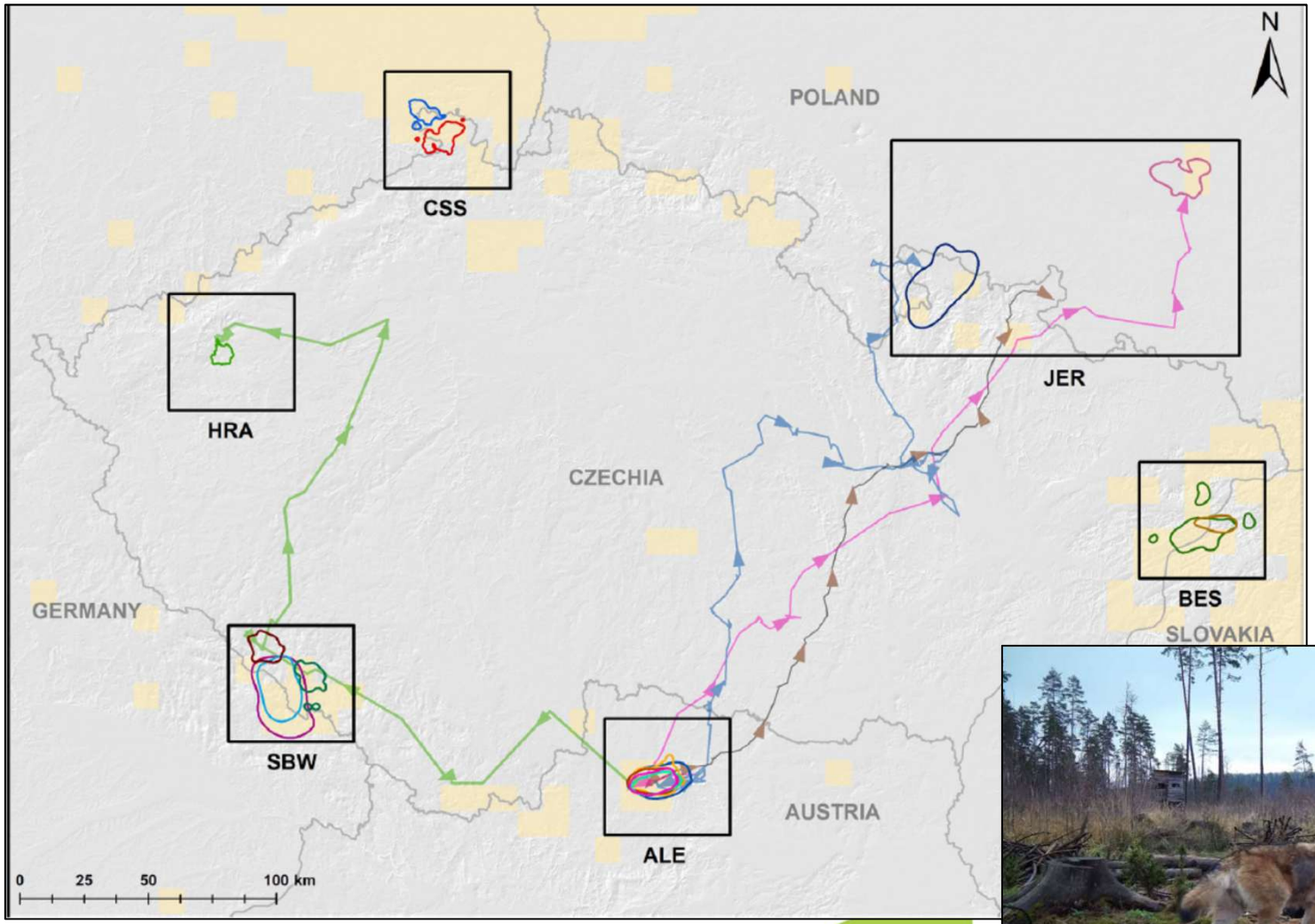
AOPK ČR

Seminář CSV, Mělník, Sluňákov, 2026

Odkud přišel?

Data z telemetrie vlků

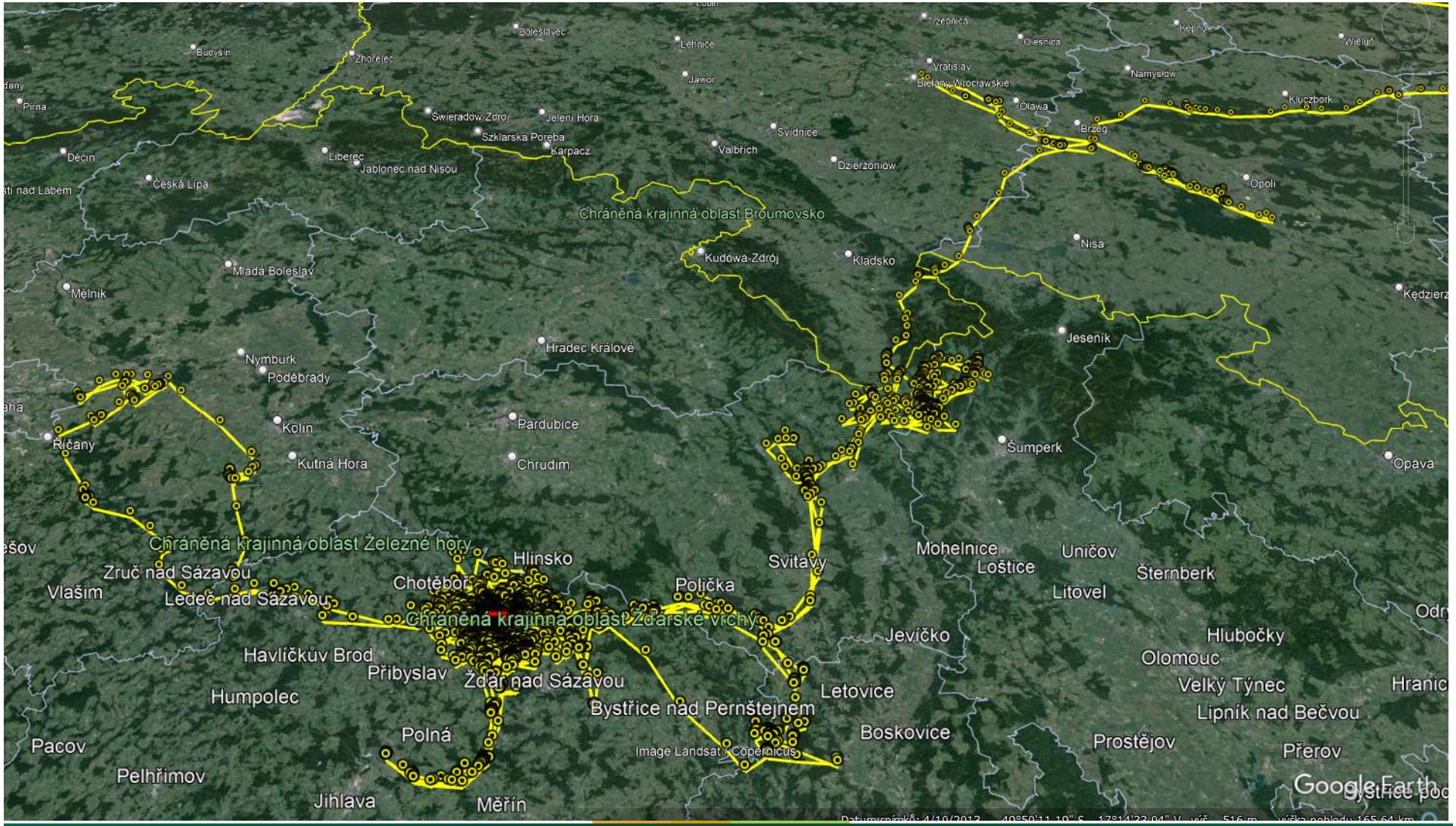

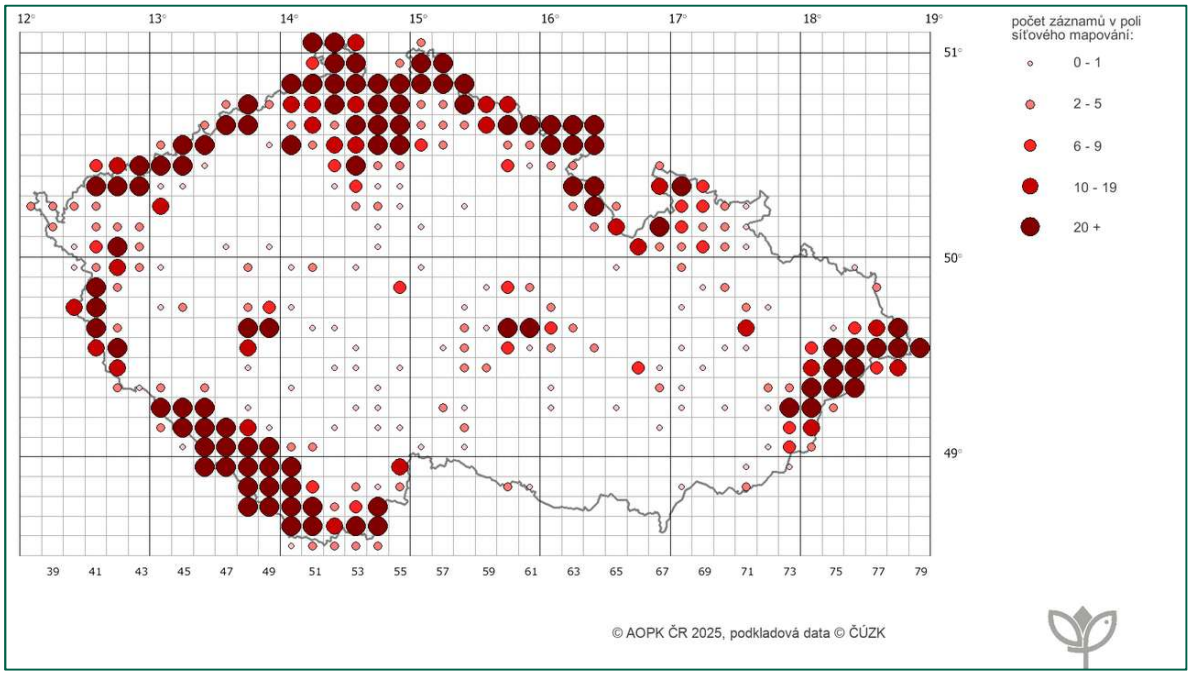

Home range and habitat selection of wolves recolonisingcentral European human-dominated landscapes
Aleš Vorel✉1, Ivo Kadlec1, Tadeáš Toulec1, AldinSelimovic2, Jan Horníček1, Oldřich Vojtěch3, Jan Mokrý3, Lukáš Pavlačík4, Walter Arnold2, Jessica Cornils2, Miroslav Kutal5,6, Martin Duľa6, Lukáš Žák1,7 and Vojtěch Barták1

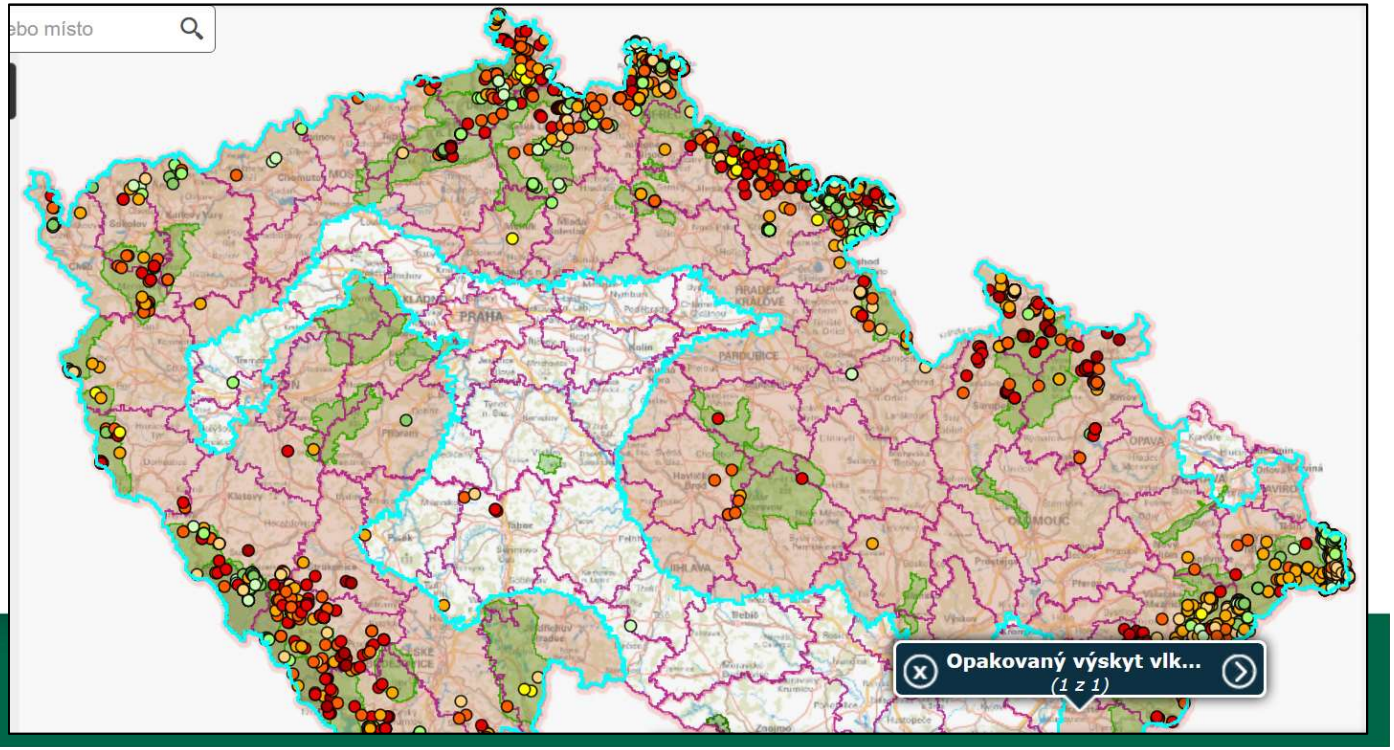
Polský vlk Gagat a jeho cesta (6 měsíců – přes 1000 km)

Údaje dle Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP)

Interpretovaná nálezová data z NDOP na:
https://navratvlku.cz

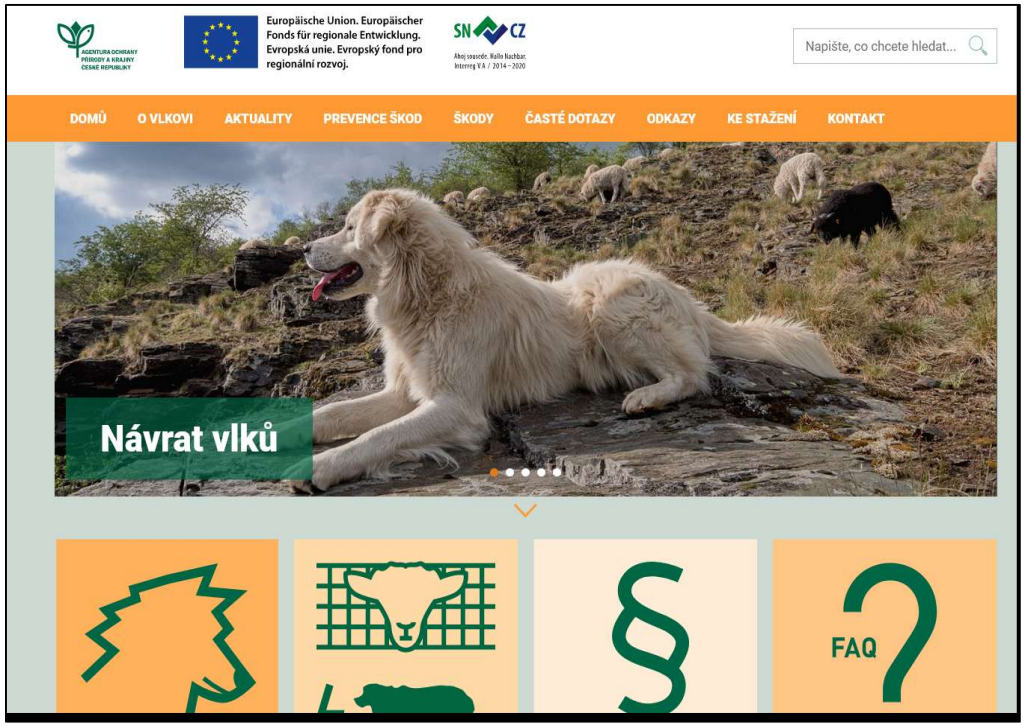

Je návrat vlka konfliktní?

- 150 let tu nebyl
- Kulturní krajina
- Tradiční způsob pastvy hospodářských zvířat bez nutnosti ochrany před predátory
- Zažitý archetyp vlk = krvelačná bestie (Červená Karkulka)
- Konkurent při výkonu práva myslivosti (škodná)

Program péče o vlka obecného v ČR

www.navratvlku.cz

Příčiny ohrožení vlka obecného

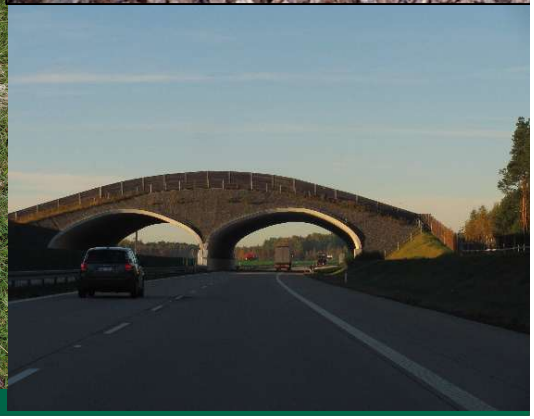
- Nelegální lov
- Srážky s dopravními prostředky
- Fragmentace krajiny
- Odmítavý postoj veřejnosti

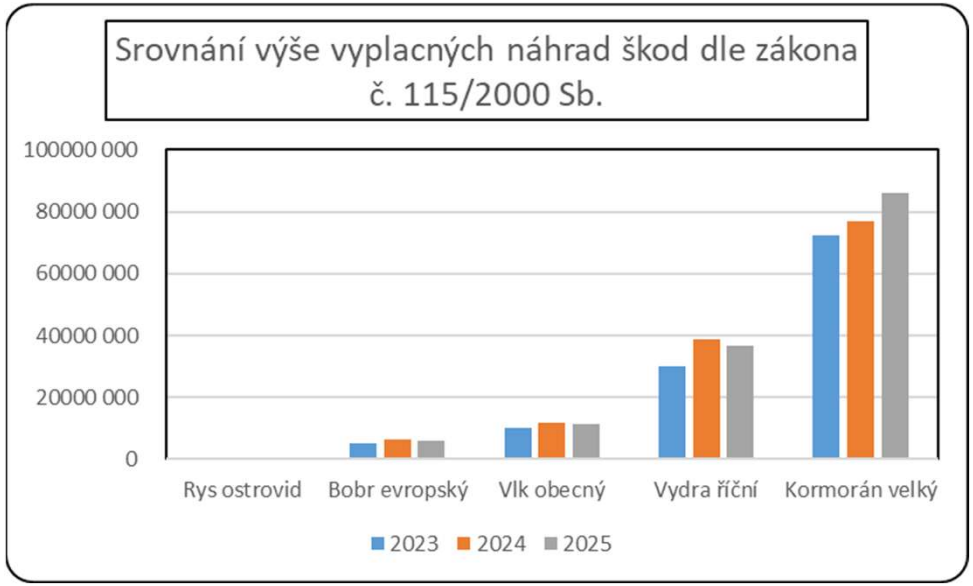
Klíčová finanční opatření pro chovatele

1. Náhrada **škod** vlkem na hospodářských zvířatech (zákon č. 115/00 Sb.) – státní rozpočet
2. **Podpora pořízení** preventivních (ochranných) opatření pro zabezpečení hosp. zvířat – Operační program životní prostředí (OPŽP), krajské dotace
3. **Újma** za ztížené zemědělské hospodaření v důsledku výskytu vlka obecného – státní rozpočet

Škody - přehled

Živočich	2023	2024	2025
Rys ostrovid	313 300	346 127	317 357
Bobr evropský	5 146 808	6 467 343	6 132 583
Vlk obecný	10 053 723	11 643 220	11 366 689
Vydra říční	29 865 924	38 894 960	36 786 036
Kormorán velký	72 197 994	76 700 799	85 851 361
Celkem	**117 577 750**	**134 052 449**	**140 456 051**

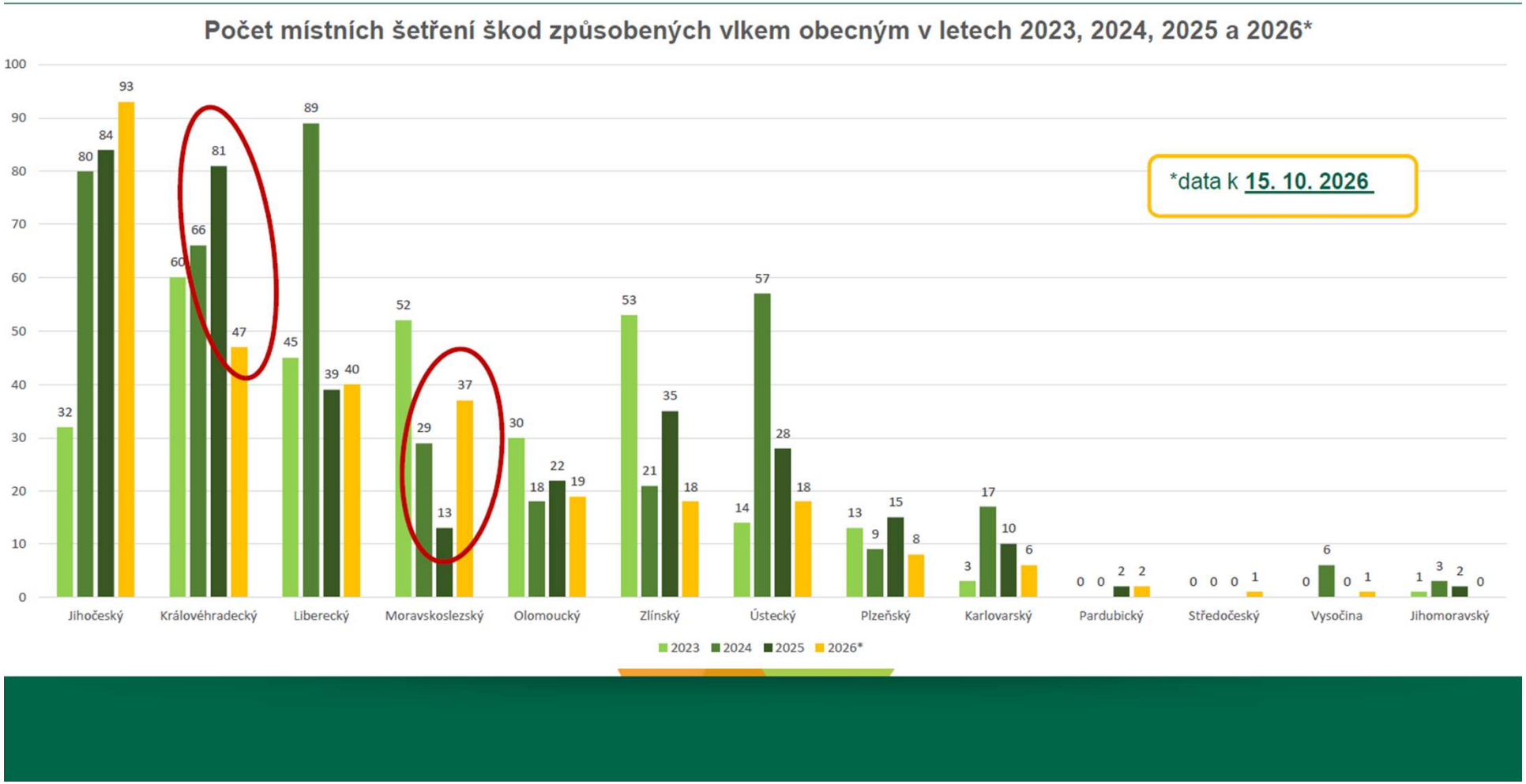

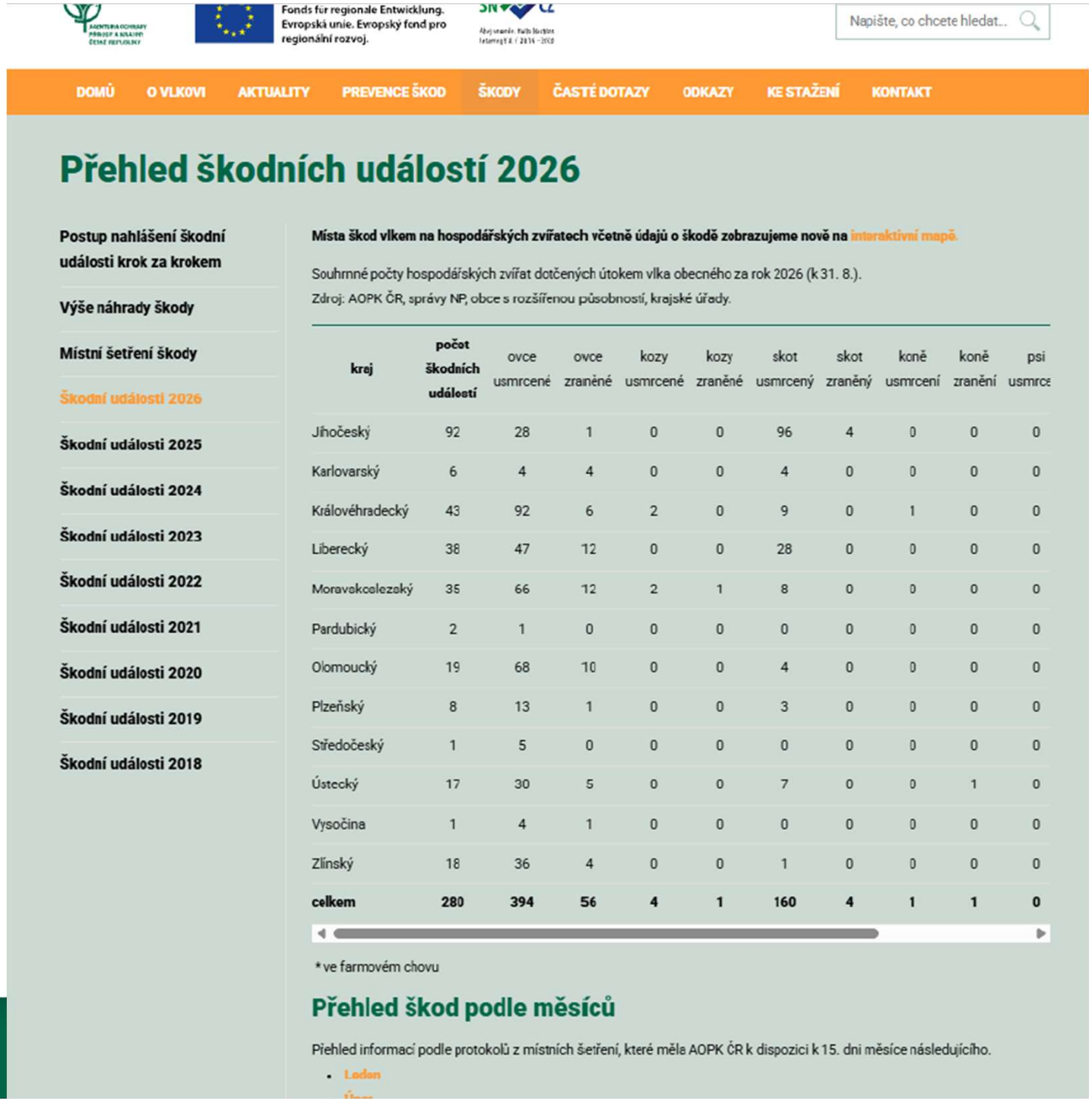

Škody vlkem - přehled

Rok	Ovce usmrcené	Ovce zraněné	Kozy usmrcené	Kozy zraněné	Skot usmrený	Skot zraněný	Koně usmrcení	Koně zranění	Psi usmrcení	Psi zranění
2023	668	72	17	2	110	2	0	1	1	2
2024	779	112	24	1	129	3	2	0	0	0
2025	756	79	9	5	153	1	0	1	0	1
2026*	**411**	**57**	**4**	**1**	**161**	**4**	**1**	**2**	**0**	**0**

+ 6 jelenů a 12 daňků
ve farmovém chovu

Statistiky - veřejné

Fonds für regionale Entwicklung. Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.

Napište, co chcete hledat...

DOMŮ | O VLKOVI | AKTUALITY | PREVENCE ŠKOD | ŠKODY | ČASTÉ DOTAZY | ODKAZY | KE STAŽENÍ | KONTAKT

Přehled škodních událostí 2026

Postup nahlášení škodní události krok za krokem

Výše náhrady škody

Místní šetření škody

Škodní události 2026

Škodní události 2025

Škodní události 2024

Škodní události 2023

Škodní události 2022

Škodní události 2021

Škodní události 2020

Škodní události 2019

Škodní události 2018

Místa škod vlkem na hospodářských zvířatech včetně údajů o škodě zobrazujeme nově na interaktivní mapě.

Souhrnné počty hospodářských zvířat dotčených útokem vlka obecného za rok 2026 (k 31. 8.).
Zdroj: AOPK ČR, správy NP, obce s rozšířenou působností, krajské úřady.

kraj	počet škodních událostí	ovce usmrcené	ovce zraněné	kozy usmrcené	kozy zraněné	skot usmrcený	skot zraněný	koně usmrcení	koně zranění	psi usmrce
Jihočeský	92	28	1	0	0	96	4	0	0	0
Karlovarský	6	4	4	0	0	4	0	0	0	0
Královéhradecký	43	92	6	2	0	9	0	1	0	0
Liberecký	38	47	12	0	0	28	0	0	0	0
Moravskoslezský	35	66	12	2	1	8	0	0	0	0
Pardubický	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Olomoucký	19	68	10	0	0	4	0	0	0	0
Plzeňský	8	13	1	0	0	3	0	0	0	0
Středočeský	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	17	30	5	0	0	7	0	0	1	0
Vysočina	1	4	1	0	0	0	0	0	0	0
Zlínský	18	36	4	0	0	1	0	0	0	0
celkem	**280**	**394**	**56**	**4**	**1**	**160**	**4**	**1**	**1**	**0**

* ve farmovém chovu

Přehled škod podle měsíců

Přehled informací podle protokolů z místních šetření, které měla AOPK ČR k dispozici k 15. dni měsíce následujícího.

- Leden

„vlčí novela“ zákona č. 115/2000 Sb. o náhradách škod – platnost od ledna 2026 (zákon č. 70/2025)

- Všechna hospodářská zvířata (nikoli oborní zvěř)
- Uznatelná pouze škoda na **legálních chovech ovcí, koz a skotu** z pohledu plemenářského zákona (poškozený dokládá inventurní výpis z ústřední evidence)
- Škoda na všech psech
- Veterinární posudek není povinný
- Škodu hlásí poškozený **bezodkladně** po jejím zjištění
- Místně příslušný orgán (Správa CHKO, NP, ORP) provede místní šetření **neprodleně**
- Žádost o náhradu škody se podává **na krajském úřadě** do 30 dnů od doby, kdy se o škodě a její výši poškozený dozvěděl, max do 31. března násled. roku
- Příprava vyhlášky **s minimálními povinnými parametry** k zabezpečení **ovcí a koz a vyhlášky k obsahu žádosti a výpočtu výše škody**

Při třetí a další škodě vlkem na ovcích/kozách u téhož chovatele, pokud tato škoda nastala nejméně 12 měsíců od vzniku druhé škody je nově podmínkou nároku na náhradu škody povinnost stádo zabezpečit

Výše náhrad

Ceník pro stanovení náhrad škod na vymezených domestikovaných (hospodářských) zvířatech dle vyhlášky č. 126/2021 Sb. platný od 17. 10. 2022

Kategorie hospodářského zvířete	**Cena v Kč/ks bez DPH**
Jehňata a kůzlata do 12 měsíců věku a ostatní jinde neuvedené kategorie	4 500
Bahnice a kozy	7 800
Plemenné bahnice a kozy**	15 600
Plemenný beran nebo kozel v "odchovu"*	13 000
Plemenný beran nebo kozel	19 500 nebo celkové náklady na pořízení
Dojená ovce nebo koza s mléčnou produkcí***	22 000
Užitkové tele do 10 měsíců věku – býček	31 200
Užitkové tele do 10 měsíců věku – jalovice	19 500

Útoky na hospodářská zvířata

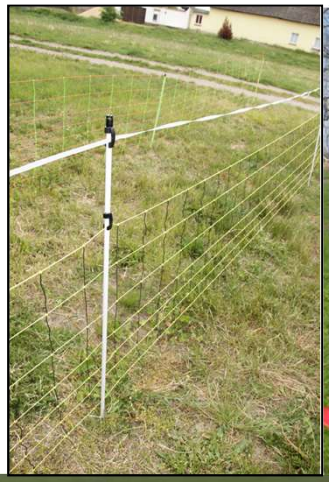

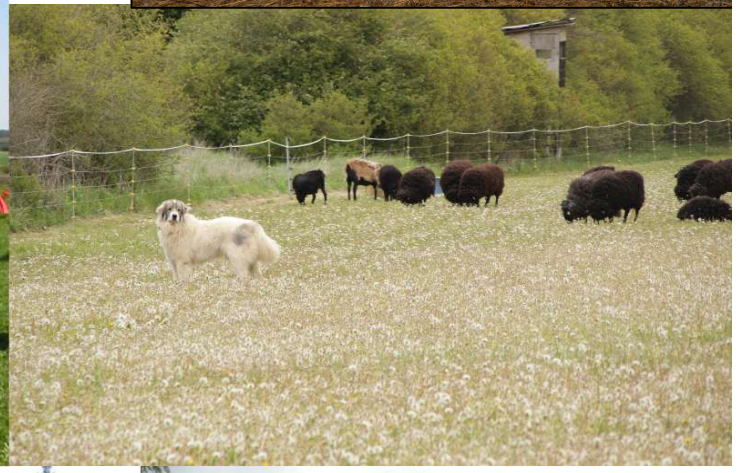

Je možné škodám předcházet?

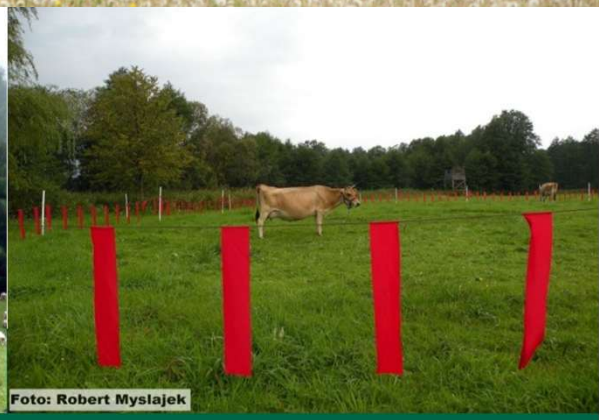

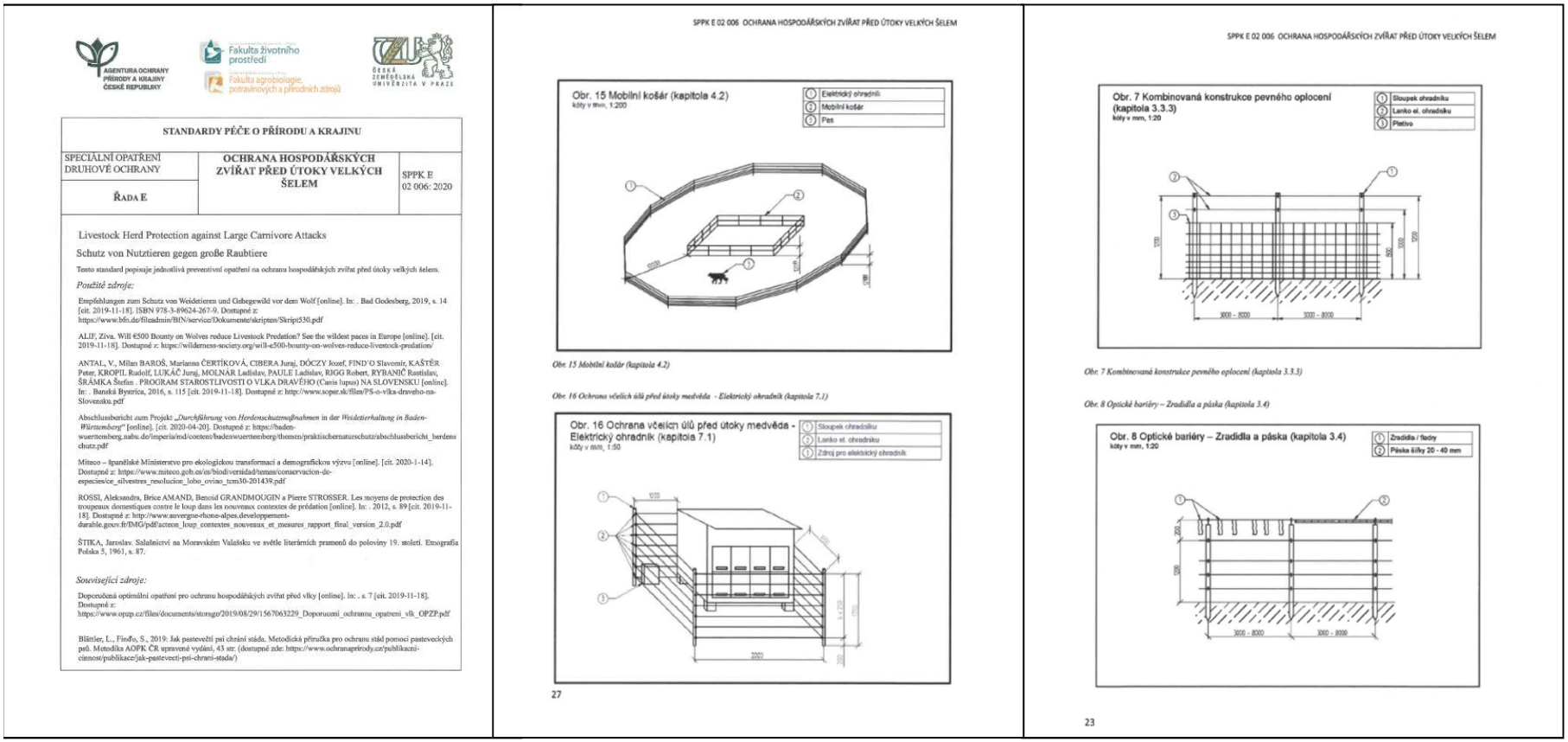

Standard – preventivní opatření

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

Fakulta životního prostředí

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

ČZU ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

STANDARDY PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU

SPECIÁLNÍ OPATŘENÍ DRUHOVÉ OCHRANY	OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT PŘED ÚTOKY VELKÝCH ŠELEM	SPPK E 02 006: 2020
ŘADA E		

Livestock Herd Protection against Large Carnivore Attacks

Schutz von Nutztieren gegen große Raubtiere

Tento standard popisuje jednotlivá preventivní opatření na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem.

Použité zdroje:

Empfehlungen zum Schutz von Weidetieren und Gehegewild vor dem Wolf [online]. In: . Bad Godesberg, 2019, s. 14 [cit. 2019-11-18]. ISBN 978-3-89624-267-9. Dostupné z: https://www.bfn.de/fileadmin/BfN/service/Dokumente/skripten/Skript530.pdf

ALIĆ, Živa. Will €500 Bounty on Wolves reduce Livestock Predation? See the wildest paces in Europe [online]. [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: https://wilderness-society.org/will-e500-bounty-on-wolves-reduce-livestock-predation/

ANTAL, V., Milan BAROŠ, Marianna ČERTÍKOVÁ, CIBERA Juraj, DÓCZY Jozef, FINDˇO Slavomír, KAŠŤÉR Peter, KROPIL Rudolf, LUKÁČ Juraj, MOLNÁR Ladislav, PAULE Ladislav, RIGG Robert, RYBANIČ Rastislav, ŠRÁMKA Štefan . PROGRAM STAROSTLIVOSTI O VLKA DRAVÉHO (Canis lupus) NA SLOVENSKU [online]. In: . Banská Bystrica, 2016, s. 115 [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: http://www.sopsr.sk/files/PS-o-vlka-draveho-na-Slovensku.pdf

Abschlussbericht zum Projekt „*Durchführung von Herdenschutzmaßnahmen in der Weidetierhaltung in Baden-Württemberg*" [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: https://baden-wuerttemberg.nabu.de/imperia/md/content/badenwuerttemberg/themen/praktischernaturschutz/abschlussbericht_herdenschutz.pdf

Miteco – Španělské Ministerstvo pro ekologickou transformaci a demografickou výzvu [online]. [cit. 2020-1-14]. Dostupné z: https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/ce_silvestres_resolucion_lobo_oviao_tcm30-201439.pdf

ROSSI, Aleksandra, Brice AMAND, Benoid GRANDMOUGIN a Pierre STROSSER. Les moyens de protection des troupeaux domestiques contre le loup dans les nouveaux contextes de prédation [online]. In: . 2012, s. 89 [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: http://www.auvergne-rhone-alpes.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/acteon_loup_contextes_nouveaux_et_mesures_rapport_final_version_2.0.pdf

ŠTIKA, Jaroslav. Salašnictví na Moravském Valašsku ve světle literárních pramenů do poloviny 19. století. Etnografia Polska 5, 1961, s. 87.

Související zdroje:

Doporučená optimální opatření pro ochranu hospodářských zvířat před vlky [online]. In: . s. 7 [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: https://www.opzp.cz/files/documents/storage/2019/08/29/1567063229_Doporuceni_ochranna_opatreni_vlk_OPZP.pdf

Blättler, L., Findo, S., 2019: Jak pastevčití psi chrání stáda. Metodická příručka pro ochranu stád pomocí pasteveckých psů. Metodika AOPK ČR upravené vydání, 43 str. (dostupné zde: https://www.ochranaprirody.cz/publikacni-cinnost/publikace/jak-pastevecti-psi-chrani-stada/)

SPPK E 02 006 OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT PŘED ÚTOKY VELKÝCH ŠELEM

Obr. 15 Mobilní košár (kapitola 4.2)

Obr. 15 Mobilní košár (kapitola 4.2)

Obr. 16 Ochrana včelích úlů před útoky medvěda - Elektrický ohradník (kapitola 7.1)

Obr. 16 Ochrana včelích úlů před útoky medvěda - Elektrický ohradník (kapitola 7.1)

27

SPPK E 02 006 OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT PŘED ÚTOKY VELKÝCH ŠELEM

Obr. 7 Kombinovaná konstrukce pevného oplocení (kapitola 3.3.3)

Obr. 7 Kombinovaná konstrukce pevného oplocení (kapitola 3.3.3)

Obr. 8 Optické bariéry – Zradidla a páska (kapitola 3.4)

Obr. 8 Optické bariéry – Zradidla a páska (kapitola 3.4)

23

Standard péče o přírodu a krajinu - Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem
= Podklad pro financování opatření z OPŽP

Standardy Péče o přírodu a krajinu ke stažení:
https://standardy.aopk.gov.cz/

Financování preventivních opatření

Operační program Životní prostředí

- **Podnikající** subjekty v zemědělské prvovýrobě – přes SFŽP (v přípravě 2 výzvy), podpora ve výši **85%** celkových způsobilých výdajů

110. výzva – podpora de minimis a mimo režim VP (velké šelmy, bobr, jestřáb) alokace 40 mil. Kč

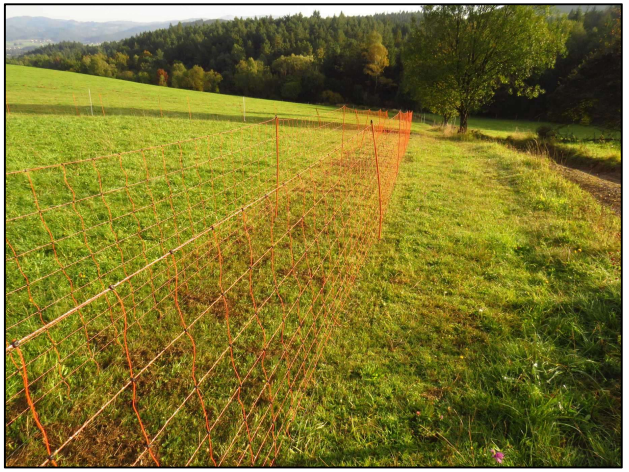
111. výzva – v režimu veřejné podpory (velké šelmy, jestřáb) alokace 60 mil. Kč

Předpoklad vyhlášení výzvy 17. 2. 2027 (příjem žádostí od 3.3. 2027 – 31.10. října 2027)

- **Nepodnikající** – dosud přes AOPK ČR (Projektové schema - do 4.11. příjem žádostí v rámci 18.výzvy
  - **NOVĚ** Budou součástí 110. výzvy přes SFŽP

Co lze z OPŽP pořídit - prevence?

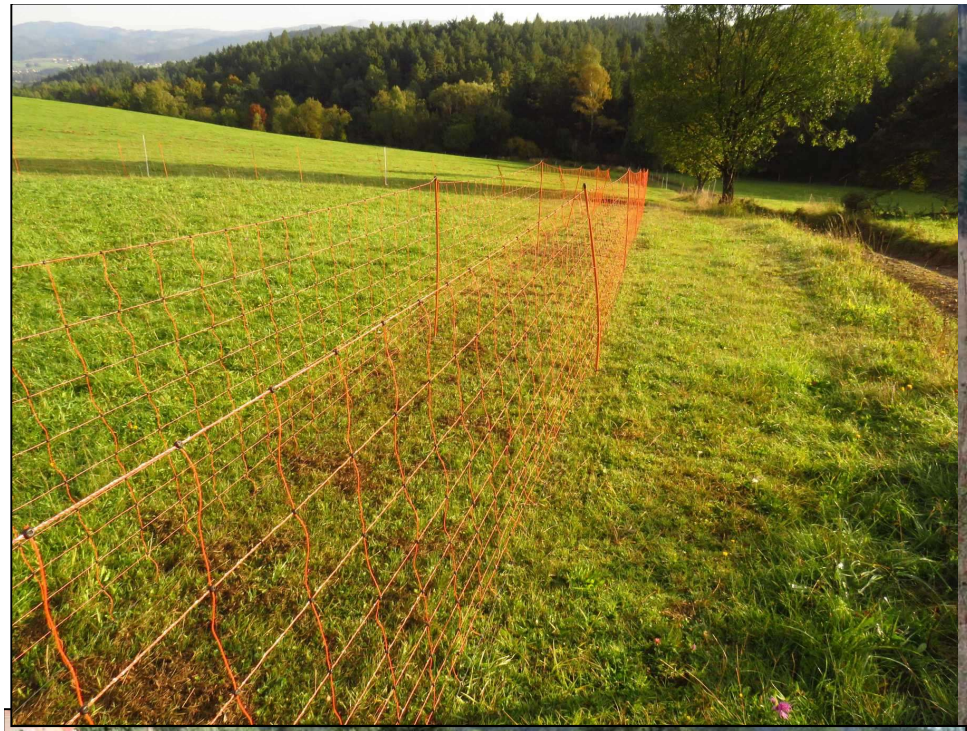
- důraz na elektrické přenosné oplocení min. výšky 120 cm
- pevné oplocení (pevně spojené se zemí - trvalé) s omezením rozsahu
- košáry, noční ohrady, pastevečtí psi (do 100 ks 2 psi)
- ochrana proti podhrabání (i pro farmové chovy)

2 základní typy:

a) dočasné/přenosné

b) Trvalé

c) Výška 120 cm

Pozor na:

Terén, vodoteč, skokové pomůcky

Nutnost ochrany celé pastviny

Nutnost péče a kontroly

Pracovní psi u stád

Pastevecký pes

- Nepodléhá výcviku
- Nutná socializace/výchova, oprava nevhodných návyků, základní ovladatelnost
- Historicky geneticky vybíraní jedinci pro ochranu hosp. zvířat
- Robustní, ale atletičtí
- Zůstávají trvale s hosp.zvířaty, stádo nikdy neopouštějí
- U nás – většinou se zvířaty v oplocení, ne volný pohyb

Ovčácký pes

- Výcvik
- Manipulace se stádem – zahánění, shánění do houfu

Pastevecký pes není
mazlík !

Preventivní opatření - neúčinná

1. spodní lanko 40 cm nad zemí
2. vysoko zavěšená brána
3. vysoko zavěšená spirála v bráně

Blízkost od domů

Náhrada újmy za ztížení pastvy hospodářských zvířat v oblastech opakovaného výskytu vlka obecného

dle vyhlášky č. 43/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2005 Sb.

Nárok zakotven v § 58 zákona č. 114/1992 Sb. – náhrada **vlastníku či nájemci** za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření za omezení vyplývající z tohoto zákona, NEJEDNÁ se o DOTACI

§ 1 odst. 1 vyhlášky:

…omezení zemědělského hospodaření vzniklo v důsledku

j) ztížení pastvy hospodářských zvířat v oblastech opakovaného výskytu vlka obecného,

§ 2 vymezení pojmů

c) ztížením pastvy náklady na péči o preventivní opatření na ochranu hospodářských zvířat před útoky vlka obecného nebo náklady na jinou organizaci pastvy a chovu hospodářských zvířat v důsledku výskytu vlka obecného v pasených oblastech.

O jaké náklady se u újmy jedná?

Náklady spojené s náročnější organizací pastvy na pastvinách řádně zabezpečených proti útoku vlka (v souladu se Standardem PPK E 02 006 Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem), zejména:

- častější kontrola oplocení, údržba porostu pod ohradníky, péče o ohradník
- častější manipulace se stádem (zahánění na noc, do košárů,..), častější kontrola pasených zvířat
- náklady na stálý dohled nad stádem (člověk, ev. v doprovodu pasteveckých/ovčáckých psů)
- náklady na chov a péči o pastevecké psy

Kombinace různých typů opatření, která jsou účinná, ochrana hosp. zvířat 24/7

Ovce a kozy: Sazba na hektar
Skot + jiné druhy hospodářských zvířat – individuální výpočet

Více na: https://www.navratvlku.cz/prevence-ujma/

Újma za ztížení pastvy

- V přípravě úplné elektronické podání
- Dosud nabízí AOPK ČR webové rozhraní pro generování podkladů pro podání žádosti (včetně výpočtu výše újmy) nahradaujmy.nature.cz **(nově i pro skot)**
- Požadavek na pořizování **fotodokumentace** (včetně metadat – čas a místo)
- V přípravě **systém pro hlášení** zahájení pastvy na konkrétních pozemcích (pro možnost kontroly)
- Probíhají **kontroly** používaných preventivních opatření v průběhu rozhodného roku

Kolik podpora chovatelů stojí?

- Náhrada škod – 11,5 mil Kč/rok (státní rozpočet)
- Podpora pořízení preventivních opatření z OPŽP – 116,5 mil. Kč za dvě programová období (2014-2020, 2021-2027)
- Náhrada **újmy** za ztížení pastvy (cca 75 mil. Kč/rok) (státní rozpočet)
  - **Aktuálně**:

  18 přiznaných a neuhrazených žádostí o „vlčí újmu“ za rok 2024 ve výši 4,2 mil. Kč

  127 přiznaných a neuhrazených žádostí za rok 2025 ve výši 28,4 mil. Kč

  - Předpoklad uhrazení do konce listopadu 2026

V procesu posuzování je doposud 182 žádostí podaných v roce 2026 (za rok 2025) o objemu 57,9 mil. Kč

Pytláctví

VFU BRNO
, Vlk obecny (Canis lupus)
067342
0
163715
25.04.2019
13:29:42
0.200 mm

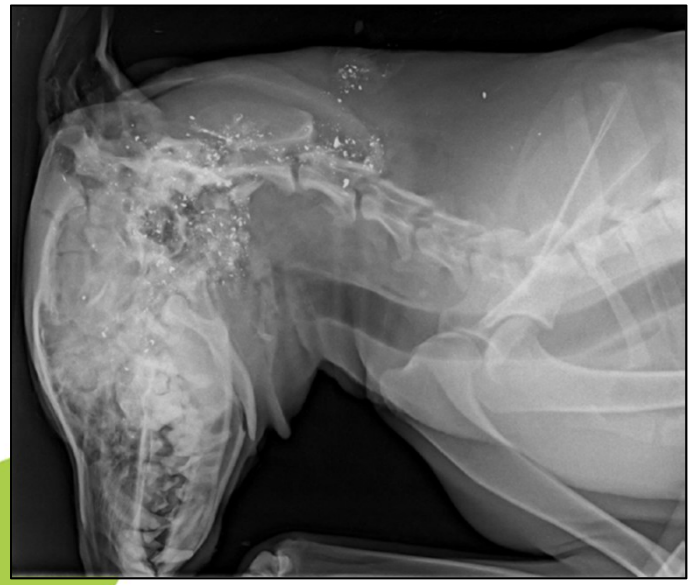

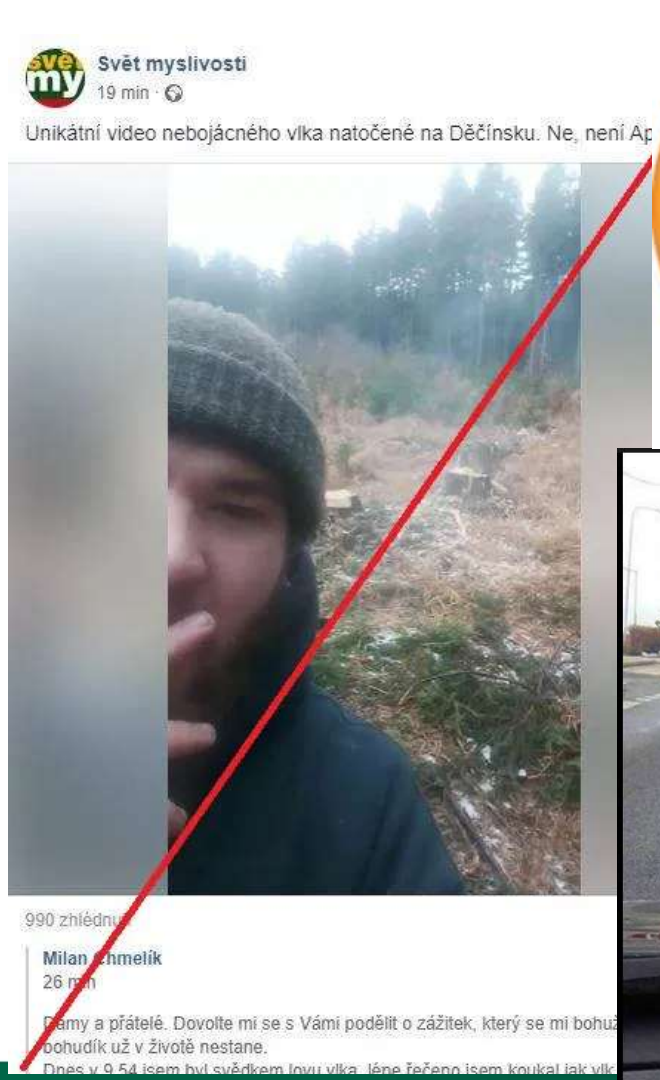

CL 243
♀, 28,2kg
26/11/2020

CL 258
ELAS Brno

ŠÍŘENÍ POPLAŠNÝCH ZPRÁV A HOAXŮ

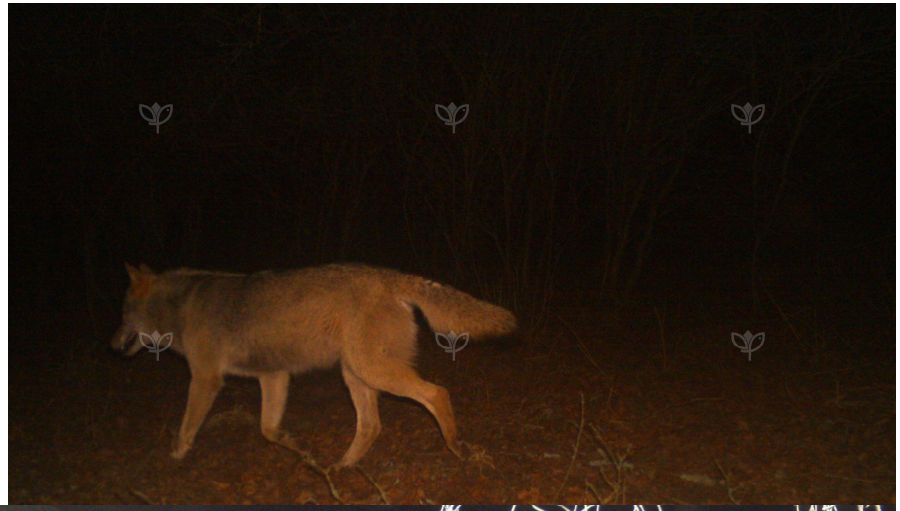

Jak se pozná vlk od psa?

© 2020 - Michal Porteš

© 2020 - Jiří Neudert

Aktualizace Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného

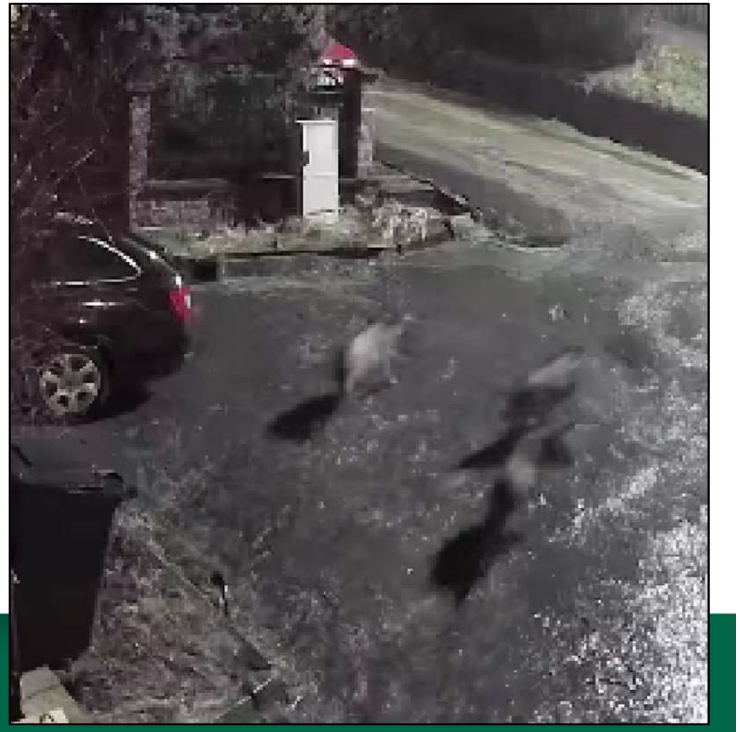

Dva typy situací

1. vlci opakovaně překonávají účinná preventivní opatření (po druhé škodě povolen odlov)
2. vlci se ztrátou plachosti vůči člověku

Zachován princip Pohotovostních štábů, rozhodování zůstává v roli orgánu ochranu přírody

- Odklon od intenzivního monitoringu (telemetrie, averzivní podmiňování), snaha o operativní a rychlé řešení
- Vydání výjimek ze zákona o ochraně přírody a krajiny a zákona o myslivosti předem (opatření obecné povahy)

Jak se chovat?

Pes pod kontrolou pána
Nelikvidovat živočišný odpad na hnoji, venku
Chránit hospodářská zvířata

Při setkání s vlkem (využívají cesty) – zaplašit, nelákat, nekrmit, nevnadit
Blízké setkání - na 30 m člověk – vlk (kdy vlk rozpozná člověka jako takového)
V autě, harvestoru, traktoru – nerozpozná, že je v něm člověk

Respektuj a budeš respektován

Informujte nás vždy vlk@aopk.gov.cz

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

DĚKUJEME ZA POZORNOST

jindriska.jelinkova@aopk.gov.cz
vlk@aopk.gov.cz
www.navratvlku.cz